

Dovre Bondelag (sendt inn 01.06.2023)

Innspill til tiltaksplan for villrein i Rondane

Produksjonsdyr på beite er og har alltid vært som villreinen forvaltere av naturen. De lever side om side, og slik ønsker også vi som eiere og ivaretagere av beitedyrene at det skal fortsette å være i fremtiden. Vi er svært opptatt av å kunne være med og bidra til å bevare og styrke villreinstammen, parallelt med at vår aktive bruk av seter- og beiterett ivaretas.

Grunneierne, dyreeiere og gjetere ønsker tettere samarbeid og mer dialog lokalt med for eksempel fjelloppsyn for å kunne imøtekomme dette i praksis. Å kunne gjøre vurderinger og ta avgjørelser lokalt vil sørge for et mer effektivt og bedre samarbeid mellom alle involverte.

Blant annet Grimsdalsvegen og Haverdalsvegen ble i sin tid bygget og finansiert av gårdene ved pliktarbeid og i næringsøyemed. Da som nå kan sesongvariasjonene være store fra år til år, og det er helt avgjørende for årets avling og beite at tilsyn, jordarbeiding, vanning og gjødsling av jorder og kvever bli gjort til riktig tid. Behovet kan ofte komme før ordinær åpningstid av fjellveiene, og det bør derfor være mulig å få bruke veiene i næringsøyemed også før åpningsdato, som her er satt av hensyn til villreinen.

Fjelloppsynet eller annen lokal forvalter har den faktiske sanntidsinformasjonen om hvor villreinen befinner seg, og bør ha myndighet til å ta en avgjørelse der og da på om enkel ferdsel med bil eller traktor vil forstyrre for eksempel kalvingen. Dagens system hvor det må søkes instanser om dette fungerer ikke i praksis da behandlingstiden ofte blir så lang at det er for sent å utøve arbeidet; det vil miste sin hensikt.

Vi er også svært opptatte av at tilretteleggingen for beitetilsyn ikke svekkes. Tilsyn må kunne utøves på en trygg og effektiv måte skal vi kunne utøve beiteretten vår også i fremtiden. Om merking av stier skal fjernes for å redusere ferdsel, er det likevel meget viktig at vardene får bestå. Disse er viktige veivisere for gjetere i tidvis utfordrende værforhold. Tilsynsbuer må kunne vedlikeholdes, og der det er behov for å bygge nye må det være mulighet for dette.

Dette gjelder også i aller høyeste grad for jegere – både på hjortevilt og rovdyr. Jakt er en viktig del av forvaltningen av alt vilt, og særlig bestandsmålene på rovdyr må overholdes. Lokale dyreeiere opplever store tap til rovdyr hvert år, og forteller om et eskalerende problem. Det er ingen tvil om at et økende antall rovdyr – særlig jerv i vårt område – også påvirker villreinstammen. En ond sirkel av stadig flere rovdyr, stadig flere tap av beitedyr, og stadig større vegring for å slippe dyr på beite er i ferd med å danne seg. Der beitedyrene er borte, vil hjorteviltet bli mer attraktive byttedyr. Det er dermed utvilsomt behov for å gjenopprette balansen her, og det haster!

Vi mener generelt at den praktiske forvaltningen av naturressursene våre må ned på et mer lokalt nivå. Slik vil en få en mest mulig effektiv og hensynsfull gjennomføring av tiltak, som vil ruste både villreinstammen og landbruket for fremtiden. Det er lokalt en finner sanntidsinformasjonen, og det i tillegg lokalt en finner kompetansen som har ivaretatt naturen vi selv bor og har vårt virke i.

Vi ser frem til videre samarbeid!

Styret i Dovre Bondelag, 01.06.2023